

Centrálne banky zatiaľ nedodali monetárne ópium, ako dlho bez neho vydržia ešte zostávajúce ilúzie? Novými daňami k hospodárskemu rastu. Milton Friedman by mal 100 rokov. Kríza má 5.

Minulý týždeň sme vyzvali guvernéra ECB Maria Draghiho, ktorý sľuboval trhom modré z neba nech prestane rozprávať a ukáže peniaze (Show Me the Money!). **Tento týždeň odhalil, že žiadne peniaze, ktoré by kryli jeho sľuby, nachystané nemá. Blufoval.** Pamätáte sa na ten pocit, keď vám rodičia pred Vianocami veľavravne naznačili, že pod stromček dostanete naozaj hodnotný darček, a potom ste tam namiesto nového bicykla našli logaritmické pravítko? Tak sa museli cítiť niektorí trhoví aktéri počas štvrtkovej tlačovky ECB po zasadnutí rady guvernérov k ďalším krokom v monetárnej politike.



ECB neznížila úrokovú sadzbu, neoznámila nové LTRO, neznížila úrok na depozity komerčných bánk v ECB ani neprislúbila skoré spustenie nákupov štátnych dlhopisov.

ECB neznížila úrokovú sadzbu, neoznámila nové LTRO, neznížila úrok na depozity komerčných bánk v ECB ani neprislúbila skoré spustenie nákupov štátnych dlhopisov. Zadala akurát svojim výborom úlohu pripraviť v nasledujúcich týždňoch plán ako, či a kedy k takýmto nákupom štátnych dlhopisov pristúpiť. Asi nečakanou studenou sprchou pre trhy bola Draghiho špecifikácia podmienok pre spustenie týchto nákupov. ECB možno začne nakupovať krátke štátne dlhopisy krajín, ak budú splnené všetky nasledujúce podmienky: **1. daná krajina oficiálne požiada o pomoc EFSF alebo ESM a tým akceptuje podmienky spojené s jej poskytnutím 2. EFSF a ESM poskytne v rámci svojich kapacít krajine pomoc 3. takéto nákupy budú spadať pod plnenie (detailnejšie nezadeinovaných) „cieľov monetárnej politiky“.** Ak sa naozaj bude podľa týchto pravidiel ECB správať, možno to dokonca považovať za sprisnenie monetárnej politiky, keďže talianske dlhopisy minulý rok ECB začala nakupovať bez splnenia minimálne dvoch z vyššie uvedených podmienok. Na druhej strane v prejave Draghi spomína **fragmentáciu finančných trhov v eurozóne, čo pravdepodobne predznamenáva nejakú formu budúceho kvantitatívneho uvoľňovania zo strany ECB.** Zároveň prisľúbil vyriešenie **preferenčného statusu ECB a ESM ako veriteľov,** ktorý odrádza súkromných investorov od nákupov problematických dlhopisov.

Nie je to práve to, čo trhoví aktéri čakali po stupňujúcich sa silných slovách vrcholných predstaviteľov pre médiá v posledných týždňoch.

Reakcia bola okamžitá. Euro sa prepadlo ešte predtým, než Draghi dočítal svoj prejav a odovzdal slovo novinárom. Na planých sľuboch levitujúce rizikové aktíva padli ako kabela. Španielsky akciový trh zavrel so stratou -5,5%, taliansky -4,6%. Španielske desaťročné dlhopisy sú dnes opäť bezpečne nad 7% (7,3%, štvrtkový prepád bol zatiaľ najväčší zaznamenaný denný pohyb na týchto dlhopisoch), talianske sa dostali v priebehu pár hodín z pod 6% na 6,3%.

Sklamanie pekne vidno na grafe výmenného kurzu eura k americkému doláru. Úsmevné je, že pokým Draghi hovoril o tom, ako je euro „nezvratné“, a že je „**nezmyselné shortovať (predávať) euro,** lebo euro tu ostane,“ euro padlo o takmer dve percentá! Potvrdil tak, že aj po odchode predchodcu Tricheta stále platí, že ak budete robiť presný opak toho, čo vám hovoria centrálni bankári, zarobíte naozaj veľa peňazí.



Draghiho odkrytý bluf opäť ilustroval škodlivý vplyv centrálnych plánovačov v

Nikto by nemal mať v poctivom kapitalizme takú moc, aby sa mohol poľahky pohrávať s majetkom a peniazmi stoviek miliónov ľudí.

Ben akurát prisľúbil, že budú konať v prípade potreby, nech už to znamená čokoľvek.

štátnych monopolných producentoch peňazí na proces objavovania ceny na trhoch. Ako môže jediný človek (bez



ohľadu na to, že bol viceprezidentom Goldman Sachs) za pár minút takýmto zásadným spôsobom pohnúť cenu na gigantickom trhu, kde sa zobchoduje takmer bilión dolárov denne? Koľko relatívnych cien sa nepodloženými sľubmi pomenilo? Ktoré iné očakávania a investičné projekty sú postavené na mylnej interpretácii rečí, gest, možností a schopností týchto moderných prorokov a budú musieť byť za vysokých ekonomických nákladov zlikvidované? **Nikto by nemal mať**

v poctivom kapitalizme takú moc, aby sa mohol poľahky pohrávať s majetkom a peniazmi stoviek miliónov ľudí. A už tobôž nie monopol s politicky nominovanými čelnými predstaviteľmi. Aj preto treba centrálnu banku zrušiť.

Milton Friedman by sa tento týždeň dožil 100. narodenín. V roku 1986, po bohatých skúsenostiach s fungovaním centrálnych bánk a ich schopnosti dodržiavať nejaké pravidlá, napísal: „Náš záver je...že **ponechanie bankovníctva trhu by prinieslo uspokojivejšie výsledky ako boli nakoniec dosiahnuté za účasti štátu.**“

Novovytvorené peniaze nesľúbili ani predstavitelia amerického FEDu, ktorý mal zasadanie pred ECB. Zhoršovanie ekonomických ukazovateľov pravdepodobne nie je dost zlé na to, aby guvernér Ben Bernanke v citlivom predvolebnom čase v USA hodil na trh stovky miliárd čerstvých dolárov. QE3 sa **zatiaľ** nekoná.

Francúzi zaviedli od 1. augusta daň z finančných transakcií na obchodovanie s francúzskymi akciami (zatiaľ je na zozname 109 firiem) vo výške 0,2 %. Hádám netreba vysvetľovať, aký to bude mať vplyv na náklady refinancovania postihnutých francúzskych firiem na kapitálových trhoch. **Šéf rakúskej obchodnej banky Erste Group Andreas Treichl varuje Českú republiku pred vstupom do eurozóny.** „Ak bude súčasná tendencia pokračovať, nevstupujte do eurozóny“. „Česká republika sa ocitla v dobrej situácii. Má vlastnú menu a vlastnú menovú politiku. Ak bude Česko naďalej pokračovať v nastolenom kurze, o také tri-štyri roky bude jedným z najlepších miest na investície,“ povedal Treichl, ktorý nevidí riešenie aktuálnych problémov v približovaní členov menovej únie, skôr naopak.

Viete kto bude mať ešte narodeniny? Kríza. Má už 5 rokov! 9. augusta 2007 Európska centrálna banka vzhľadom na zhoršujúcu sa situáciu na peňažnom trhu pustila do obehu vtedy bezprecedentné množstvo nových eur – bankám požičala 94,8 miliárd za 4%. Časy sa menia a dnes nejakých 100 mld. nestačí ani na záchranu španielskych bánk, nieto eurozóny.



Ak sa chystáte na narodeninovú párty určite sa zastavte po kostým v Matici slovenskej. Môžete byť napríklad za vtáka alebo prasa. Dá sa povedať, že ich už máte cez vaše dane predplatené (účelová dotácia na podporu kultúrnych služieb Matice slovenskej na rok 2011 bola 1,5 mil. eur).

Milé zvieratká? To znamená, že sme pre tento týždeň už na konci.

Príjemné prežitie víkendu praje

Juraj Karpiš